

thea Preteganis habere nugatur, scripserit; tantum et Alexandrum M. indagandi Animalium per Aristotelem natura, sumptum, ut summa ad plura talenta excreverit; tantum et praeterito seculo Franciscum I. Gallorum Regem, ut *Gyllium* et *Bellonium*, viros eruditissimos, et quorum quaedam in hac materia scripta extant, in remotas Europae partes, quin Asiam et Africam miserit. Hujus etiam sine dubio admiratione factum, quod praeter Reges et Principes, praecipui Philosophi in eam inquisiverint, et posteritati commendarint. Habemus praeter eos, quos in Bibliothecis, Alexandrina, Constantinopolitana, Pergamensi, et aliis periisse dolemus; quique forte adhuc cum blattis et tineis conflictantur, inter veteres Geographos Aristotelem, Theophrastum, Dioscoridem, Aelianum, Oppianum, Columellam, Varronem, Palladium, etc. et qui omnium instar est Plinium, cujus Solinus finia appellatur; inter recentiores, Gesnerum Germaniae Plinium, Aldrovandum, Wottonum, Turnerum, Mouffetum, Agricolum, Boërium, Baccium, Ruveum, Schonfeldium, Freygius, Mathiolus, Tabernomontanum, Bauhinum Ximenem, Bustamantium, Rondeletium, Bellonium, Caesium, Thevetum, Marggravium, Pisonem, ab Horto, etc. et qui utriusque Indiae Navigationes scripsere. Hinc fit, ut saepe mirari soleam, quod nullam huic Historiae in Academiis, Bononiensem si excipias (in Wittenbergensi quoque eam coepit urgere Cl. Sperlingius) Professionem assignatam videam: et malimus saepe inter quaestiones de generalibus motis consensescere, nulli vitae generi prompti, quam naturae abdita scrutari, quae omni inserviunt. Et tantum de Historia naturali. De *Labore* meo haec paucis habe. Totam me naturalem historiam pertexere constituisse, si mihi ad tantas curas Deus vitam producere voluerit, eamque ex vastis illis tam recentium quam antiquorum, Plinii imprimis, Aristotelis, Oppiani, Gesneri et Aldrovandi, voluminibus excerptam, et brevioribus gyris inclusam, ut te quasi scripta introducerem: illa praecipue quae ad naturalium cognitionem spectant, omittis aliis attingere, ne te distraham: ordinem qui mihi videtur commodissimus sequi, ut memoria tua juvetur: Paralipomena ex recentioribus illis imprimis qui Indica nobis dedere, addidisse, ne quid omisum esse conqueraris: in descriptionibus autorum ipsorum plerumque verbis uti, saepe et breviora capita inferere, ne quid secus acceptum occurrat: Autorum loca etiam ab istis neglecta adjecisse, ne te ab his abduci per compendia, imageris: Figuras et quidem elegantes ut Chalcographus adjiceret persuasi, ut descriptiones facilius conciperes, et impressam memoriae imaginem, specie ipse visa depromere posses. In hoc de piscibus volumine adjectos quosdam ex Schonfeldio, habebis: Liber vero quartus ex Marggravii, in cujus nimis matura morte, ingentem Resp. literaria jacturam fecit, Historia Brasiliae naturali totidem verbis depromptus est. Cur ad suas classes reduci non potuerint, dixi. His interim frui, studiose Lector, et ad sequentes nundinas, Avium, Quadrupedum, et Aquaticorum, Exanguium, quae jam parata, Historiam expecta. Bene vale, et studiis nostris fave. Dabam Lesznae Polonorum ex Musaeo, in cureotide Nativitatis Salvatoris nostri, Anno M. DC. LI.